

กระแสโลก

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ เวลาเทวดาเขาอวยพรกัน ให้ เวลาเราจะตาย เทวดาอวยพรกันให้ เกิดเป็นมนุษย์เกิดแล้วพบพระพุทธศาสนา หลวงตาจะพูดมาก ครูบาอาจารย์เราจะพูดมากเลยว่า คนไม่มีวาสนาไม่ได้พบพุทธศาสนานะ แต่เรามาเกิดอยู่ท่ามกลางพระพุทธศาสนาเลย แล้วเราเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาไหม เวลาเราพูดกันเห็นไหม การฟังธรรมนี้แสนยาก แสนยากอะไร วิชยออกทุกวัน นี่เราคิดของเรากันเป็นอย่างนั้น

แต่สมัยพุทธกาล เวลาพระพุทธเจ้าท่านเทศนาว่าการเห็นไหม สมัยนั้นไม่มีการสื่อสาร เทคโนโลยีไม่มี เวลาฟังต้องฟังจากปากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระสาวกบุตร พระโมคคัลลานะ ผู้ที่รู้จักกันนั้น เห็นไหม คูสิ ไปฐิตะ เวลาสอนจำธรรมะของพระพุทธเจ้าได้หมดเลย เวลาไปไหนพระพุทธเจ้าบอก ไบลานเปล่า ไบลานเปล่า คำพูดธรรมะพุทธเจ้านี้แหละ พระพุทธเจ้าบอกไบลานเปล่า มันจำมาพูดเห็นไหม แต่มันเวลามีปัญหาขึ้นมาแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ ไบลานเปล่า ไบลานเปล่า

การฟังธรรมนี้แสนยาก เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วพระพุทธศาสนา เวลาเมื่อก่อนไม่มีใครเชื่อถือนะ พุทธศาสนาใครจะเชื่อถือ แล้วมองกันด้วยโลกจริงๆ นะ เราก็สังเวช เวลามองมาในวงการสงฆ์สิ พระนำให้เคารพศรัทธาไหม แล้วเวลาพระไม่เคารพศรัทธา พวกเราก็ทำให้เสื่อมถอยออกจากศาสนา พอเสื่อมถอยขึ้นมา มันยิ่งแล้วใหญ่เห็นไหม

ครูบาอาจารย์ท่านพูดนะ เวลาคนทำผิด มันก็ว่าเป็นความผิดของฆราวาสเขา เวลาพระทำความผิด มันน่าเกลียดมาก เพราะอะไร เพราะตัวเองปฎิญาณตนเห็นไหม ถ้าพูดถึงสังคมนะ พระบวชแล้วไม่ต้องเสียภาษีๆ กฎหมายยกเว้น ในการบังคับใช้กฎหมาย

ยกเว้นหลายข้อเลยมากมาย ถ้าทำอย่างนั้นแล้ว พระควรจะต้องเข้มแข็ง ควรจะเอาจริงเอาจัง

แต่นี้พอบวชขึ้นมาแล้ว เห็นไหมกิเลสนะ กิเลสในหัวใจของตัว ใครเข้าไปนะพอมันสุขสบายขึ้นมา มันก็ลืมตัว แล้วก็ว่านะ เวลาเป็นพระแล้ว ต้องให้โยมมาอุปฐาก ต้องเรียกร้องทุกข์ สิ่งเลย ความจริงเป็นพระนั้นมันมีสิทธิเหลือล้นอยู่แล้ว เวลาในพระไตรปิฎกนะ ทางของคฤหัสถ์เป็นทางคับแคบ ทางของนักบวช ทางของภิกษุ โอ้โฮกว้างขวางมากมาย คับแคบอะไร คับแคบเพราะเราต้องทำหน้าที่การงาน เราต้องทำมาหากิน เวลาประพฤติปฏิบัติ เรามีเวลาตอนหัวค่ำ ตอนตื่นนอน เรามีเวลาวันละเท่าไร แล้ววันๆ หนึ่ง งานเราเอาเวลาเราไปหมดเลย

แต่พระเห็นไหม ๒๔ ชั่วโมงนั้นเลย ทางกว้างขวาง กว้างขวาง ๒๔ ชั่วโมง เราจะปฏิบัติก็ได้ แต่ถ้าพระเราไม่ประพฤติปฏิบัติเห็นไหม แล้วเวลาเรียน เรียนนี้ยากนะเวลาจบ ๕ ประโยค ๑๐ ประโยค โอ้โฮ ต้องทุ่มทั้งชีวิตเลย แต่เรียนจบแล้วก็คือจบนะ แล้วทำอะไรต่อ ทำอะไรต่อล่ะ มันก็ไปเศร้าสร้อยเหงาหงอยใจ ใจมันเศร้าสร้อยเหงาหงอย แต่ในการประพฤติปฏิบัตินะ ๒๔ ชั่วโมง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาพุทธเจ้าตรัสรู้ เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จกรมอยู่นะ เวลาตรัสรู้เห็นไหม ยสะ เวลาออกจากบ้านไปมีเรือนนะ มี ๓ หลัง มีบ้านฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูฝน ร่ำรวยมหาศาลเลย แต่พออยู่ในบ้านบริหารจัดการแล้ว ที่นี้เดือดร้อนหนอ ที่นี้วุ่นวายหนอ เสด็จไม่มีทางออกนะ เสด็จออกไป ออกจากเมืองไป แล้วคลาไธเดินผ่านกำแพงเมืองไป พระพุทธเจ้าเสด็จกรมอยู่ ยสะที่นี้ไม่เดือดร้อน ที่นี้ไม่วุ่นวาย ที่นี้ไม่เดือดร้อนเลยเห็นไหม พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วเสด็จกรมอยู่

อชาตศัตรูนะ เวลาฆ่าพ่อ ฆ่าพ่อเพราะโดนเทวทัตยุแหย่ ยุยง เห็นไหม บอกให้ฆ่าพ่อเพื่อจะเอาราชบัลลังก์ถ้าเป็นกษัตริย์นะ อชาตศัตรุนั้นคนดี สัญชาติเป็นคนดี ทำทำไมเดี๋ยวพ่อก็ให้ พ่อต้องให้ลูกอยู่แล้ว พ่อจะให้ใคร เอ้า เกิดถ้าลูกตายก่อน เดี่ยวถ้าลูกตายก่อน ลูกจะอยู่ได้ยังไง ยุยงส่งเสริมจนฆ่าพ่อ พอฆ่าไปแล้ว โดนยุยงส่งเสริมใช้ใหม่ พอฆ่าเสร็จแล้ว จะไปฆ่าก็ไม่กล้า จับขังไว้

พอขังไว้ พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศดาบัน เดินจงกรมอยู่นะ อุดอาหารเดิน จงกรมอยู่ ไม่ตาย ให้ทหารไปดูตายหรือยัง ไม่ตาย ทำอะไรอยู่ เดินจงกรม เดินจงกรม มันเป็นวิหารธรรม จิตมีความสุข จับให้นั่งลงเอามิดโกนกริดเท้าไม่ให้เดิน ไม่ให้กิน อาหารนะ พระมหาลีก็เอาอาหารชุบใส่ผ้าเข้าไปให้ใช้ดูดดื่มกิน

คือว่าอย่าให้ฆ่าพ่อ แต่ตัวเองทำไม่ลง แต่เพราะด้วยความยูงเห่ เห็นไหมคบมิตร มิตรเทียม เสร็จแล้วพองมาพ่อไปเสร็จแล้ว เสียใจมาก พองมาเสร็จแล้วก็เศร้าเหงาหงอย พวกอำมาตย์เห็นไหม พวกทหาร ต่างคนต่างส่งเสริมว่าอาจารย์ของตัวดี ก็จะต้องแก้ทุกข์ใจ นี่ใจ แก้ไม่ได้ ทุกข์ใจมาก ทำลายพ่อแล้วทุกข์ใจมาก ใครจะทำยังงี้ก็ไม่ได้

จนหมอชีวกพามาหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่เหมือนกัน เห็นไหมพระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่ พอไปในป่ามันสงัดมาก กษัตริย์ก็กลัวจะถูกลอบทำร้าย ใจ คิดว่าหมอชีวกจะลวงมาฆ่า พองจะลวงมาฆ่า จะทำร้ายหมอชีวก ที่นี้หมอชีวก จู๊ๆๆ นั้นพระพุทธเจ้าเห็นไหม พระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่

พระพุทธเจ้าสิ้นกิเลสแล้ว ยังเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เหมือนบริหารร่างกาย เรา ถ้าร่างกายได้บริหารจัดการนะ เราจะเข้มแข็งตลอดไป ไม่ใช่สำเร็จแล้วจะมานอนจม อยู่อย่างนั้น มันก็ไม่ใช่ สำเร็จ คือ จิตมันสำเร็จ จิตนี้เป็นพระอรหันต์ สอุปาทิเสสนิพพาน คือจิตพ้นจากกิเลสไป ไม่มีอะไรก่อกว้างในใจเลย เพราะสิ่งที่ก่อกว้างในใจคือกิเลสใช้ไหม พอกิเลสพอมันตายไปแล้ว เชื่อใจมัน โคนฆ่าหมดแล้ว มันจะเอาอะไรมาก่อกว้างหัวใจ

แต่ร่างกายมันก็ต้องการอาหารเป็นปกติ ร่างกายก็ต้องบริหารจัดการเห็นไหม ที่นี้ ร่างกายมันจัดการ มันก็ต้องเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เพื่อให้ร่างกายนี้เข้มแข็ง ให้ร่างกายแข็งแรงเหมือนเครื่องยนต์ เราได้ติดเครื่อง เราได้ดูแลรักษาเครื่องยนต์จะใช้งาน ได้มากเลย ถ้าเครื่องยนต์เราไม่เคยใช้อะไรเลย เก๊บนะ เก๊บใหม่ๆ เลย เก๊บๆๆ เก๊บเลยมัน จนมันเสียไปเลยนะ

ร่างกายคนก็เหมือนกันเห็นไหม พระพุทธเจ้าเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาเป็น วิหารธรรม เวลาวิหารธรรม นี่การประพฤติปฏิบัติ แล้วเรามาพบพระพุทธศาสนา พุทธ ศาสนาเป็นการประพฤติปฏิบัติ แต่เราต้องการความสะดวกสบาย เราต้องการความเรียบ

ง่าย เราว่าอย่างนั้นเรียบง่าย มันไอ้ที่ว่า ลัดสั้น สว่างโพล่งต่างๆ ในมหายาน มันเป็นคำสอนให้เรา ให้เราฟันแบบว่าใจเรา ใจมันยุบขอบเห็นใหม่ ใจมันเลื่อมถอย

ครูบาอาจารย์ต้องกระตุ้นขึ้นมาเห็นใหม่ แต่ถ้ามันคึกคะนองนะ ใจเวลามันคึกคะนอง ใจมันเห่อเหิมจนเกินกว่าเหตุไปเห็นใหม่ อย่างนี้ก็ต้องกดไว้ สิ่งที่เกิดไว้นะ เวลาใจคึกคะนอง ครูบาอาจารย์ท่านพูดเลยนะ ความคึกคะนองมันแสดงออก ถ้าใจคึกคะนอง การแสดงออกมันจะคึกคะนอง ถ้าความคึกคะนองเกินไป แล้วมันจะตำรวมยังงัย มันจะเป็นกลาง มันจะสงบได้ยังงัย มันต้องสงบตัวของมัน

นี่งัย ครูบาอาจารย์ท่านสังเกต กิริยาท่าทางเรานี้แหละ กิริยาท่าทางของคน ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันจะมีสติสัมปชัญญะของมันตลอดไป จริตนิสัยอย่างหนึ่งนะ จริตนิสัยขนาดไหน คนถ้าเป็นจริตนิสัยเหมือนกัน ถ้าคนไม่มีสติ คนไม่ได้ภาวนา แสดงออกไปเป็นโลกๆ เลย แต่คนคึกคะนองเหมือนกัน แต่จะมีสติปัญญา มันจะควบคุมใจของมันได้ ควบคุมสติปัญญามันจะพร้อมเห็นใหม่

ความว่าสติปัญญาอันนั้น ครูบาอาจารย์ท่านเห็นการประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ แม้จะสิ้นกิเลสไปแล้วท่านยังบริหารจัดการร่างกายของท่าน ท่านยังเดินจงกรมเป็นวัชรธรรม แต่ของเราจะฆ่ากิเลสนะ คำว่าฆ่ากิเลสมันเป็นคุณสมบัติในพุทธศาสนา ครูบาอาจารย์ท่านพูดอย่างนี้นะว่าในการทำบุญ มีในพระพุทธศาสนานี้เท่านั้น เพราะมีสมณะ มีภิกษุถึงมีการทำบุญกุศลกัน

ศาสนาอื่นมีภิกษุใหม่ ภิกษุของเขามีใหม่ แล้วความเป็นอยู่ของเขา เขาอยู่กันยังงัย แต่เวลาเดี๋ยวนี้เพราะเทคโนโลยีมันไปได้ไกลซะใหม่ สิ่งต่างๆ มันไปได้กว้างขวางซะใหม่ ถึงบอกว่าป็นวัดก็วัดเหมือนกัน เป็นพระก็พระเหมือนกัน ผู้ที่เป็นศาสนานะ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้นที่สิ้นกิเลส พอสิ้นกิเลสแล้วคำว่าสิ้นกิเลส มันมีการกระทำ

เห็นใหม่คำว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมทอดอาลัยเลย เพราะมันลึกลับมหัศจรรย์มาก สิ่งนี้ลึกลับมหัศจรรย์ จิตนี้มันถึงต้องมีวิฤติภาวะ ที่นี้เราเข้าใจกันเห็นใหม่ เราเข้าใจกันว่า ในโลกปัจจุบันโลกนี้เจริญ ถ้าเราเข้ามาศึกษาธรรมเราต้องเข้าใจ ไม่เข้าใจหรือว่า

พระพุทธเจ้าบอกว่าสุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา ปัญญาในการศึกษาเล่าเรียนมันไปเรียนทางวิชาการ การเรียนเรียนจากข้างนอก แต่กิเลสเต็มหัวใจ

การเรียนจากข้างนอก ความรับรู้จากข้างนอก แต่ตัวเราเอง ทัศนคติของเรา มันไม่ได้จัดการอะไรเลย ยิ่งมีความรู้เข้าใจมาก มันจะเสริมให้อัทัศนคติให้มันพองใหญ่โตขึ้นมหาศาลเลย นี่ในการประพฤติปฏิบัติเนี่ยที่ว่า ปฏิบัติแล้วต้องปฏิบัติ เพราะปฏิบัติรู้มาแล้วใช่ไหม พอรู้มาแล้ว จิตมันเป็นนามธรรมใช่ไหม มันจะสร้างให้ทุกอย่างเหมือนที่เป็นธรรมชาติตลอดเวลา แล้วมันอธิบายได้มากกว่าด้วย ทางวิชาการอธิบายมหาศาลเลย แล้วเราก็ก๊วไปทั้งกัน ไปทั้งกันไงแต่มันไม่เป็นความจริงหรอก เพราะอะไร

เห็นไหมในเว็บไซต์ เขาบอกเลย พระสงฆ์บอกว่าเขาสอนผิด สอนผิดๆ แล้วสอนผิดเรื่องอะไร สอนผิดอะไร คำว่าสอนผิดเรื่องอะไร เขาพูดไม่ได้หรอก เขาบอกว่า พระสงฆ์บอกว่าสอนผิด แล้วได้ฟังซัดของพระสงฆ์แล้ว พูดเป็นวรรคเป็นตอนแสดงว่า ได้ฟังของเขาไม่รอบคอบ ไม่ได้ฟังของเขาทั้งหมด เวลาพูดมันผิดตรงไหน ก็พูดตรงนั้น แต่ถ้าจะให้พูดถึงกระบวนการ ก็ผิดทั้งกระบวนการ ใจมันผิดทั้งกระบวนการ

เพราะว่าถ้าความเห็นผิดอันนั้น มันจะอธิบายกระบวนการนั้นผิดหมด ที่นี้กระบวนการผิดหมดนะ ขบวนการทั้งหมดผิดหมดใช่ไหม เพราะอะไร เพราะมุมมองเห็นที่ผิด ดันชั่วที่ผิด ขบวนการนั้นก็ผิดหมดเลย ถ้าดันชั่วนั้นถูกนะ ขบวนการนั้นถูกหมดเลย ขบวนการนั้นถูกเพราะอะไร ขบวนการนั้นถูก เพราะเราทำถูกใช่ไหม เราทำถูก เริ่มต้นเราทำถูก

ใครทำอาหารก็แล้วแต่ ยิ่งอาหารที่ว่าประณีตขนาดไหน เขาต้องเตรียมอาหารของเขา เขาจะเก็บไว้ คู่มือเวลาผู้ที่ทำอาหารเก่งๆ เขาไปซื้อเนื้อ ซื้อต่างๆ เขาต้องเลือกใช่ไหมว่าเนื้อตรงไหน ที่ใช้ทำอาหารอะไร นี่ใจขบวนการเริ่มต้นหาวัตถุดิบ มันก็ต้องหาวัตถุดิบที่ถูกมาแล้วเพราะคนเป็น ถ้าคนไม่เป็นนะ เนื้อก็คือเนื้อ ใจ เนื้ออะไรก็ได้ เขียนว่าเนื้อเป็นกระดากเอามากันึกว่าทำได้ ถ้าบอกว่าผิด มันผิดทั้งกระบวนการ

แต่เราไม่ได้อธิบายอย่างนั้น เพราะยังไม่ตั้งใจจะอธิบาย ยังไม่เคยตั้งใจอธิบาย เพราะถ้าเราคิดว่า เราอธิบายอะไรไปแล้ว เพราะหลงปุ่มนั่น เราเข้าใจตรงนี้นะ หลงปุ่มนั่นท่านเทศน์ หลงตาบอกว่า หลงปุ่มนั่นจะไม่เทศน์เรื่องผลเลย เหตุผล เหตุผลคือสังสารทุกข์ขันธ์ สังสารคนฟังมาก ถ้าพูดถึงผล คนฟังมันจะยึดผลนั้นแล้วไปสร้างภาพ

การสร้างภาพนั้นนะ แล้วมารายงานให้อาจารย์ฟัง มันเหมือนกัน พอเหมือนกันปั๊บ อาจารย์ก็ต้องบอกว่าใช่ ต้องบอกว่าใช่เนาะ แต่ความจริงมันไม่ใช่ ไม่ใช่เพราะสิ่งที่จะได้มาถึงขบวนการนั้นไม่เหมือนกัน

นี่ไง ถ้าคนเป็นมันจะตรงนี้ได้ มันส่งสารลูกศิษย์ เพราะถ้าเหมือนกันแล้ว เขาสร้างภาพจนเหมือนกันแล้ว คำว่าเหมือนกันนะ อย่างเช่น แเบงก์เราได้มาใช้ใหม่ เราทำมาหากินมา คือแบงก์เหมือนกัน แต่เขาเปลี่ยนมา คือแบงก์เหมือนกัน แเบงก์เหมือนกัน เขาเปลี่ยน เขาก็จริงมาก็คือแบงก์เหมือนกัน แล้วแบงก์นั้นมาถูกมาผิดใจ ถ้าครูบาอาจารย์เป็นเขาจะสืบตรงนี้ไง คือย้อนไปหาเหตุ ย้อนไปหาเหตุที่มาของเงิน เวลาเอาเงินมาวางเงินเหมือนกันใช่ไหม แต่หาเงินมาด้วยวิธีใด ถ้าเราทำมาหากินมา เราจะบอกขบวนการได้หมดเลยว่า เงินทองเราหามาด้วยถูกต้องเป็นความชอบธรรม

แต่เงินของเขาเหมือนกัน แต่เงินเขาหามาด้วยวิธีใด เห็นไหม ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ย้อนกลับไปหาเหตุ นี่ ขบวนการของมันที่ผิดผิดตรงนั้น พอผิดตรงนั้นปั๊บ เสียเวลาไหม คนเราถ้าทำมาหากินนะ เราทำแต่คุณงามความดี เราได้มาถูกต้องชอบธรรม แต่คนมันอยากได้อะไรดี อยากให้เป็นไป แล้วมันไม่ทำความถูกต้องชอบธรรมมันก็ไปหามาโดยการฉ้อฉลมา แล้วเหมือนกันไหม นี่ไง ถึงว่าสงสาร ถ้าคนไม่บอกถึงเป้าหมาย ไม่บอกถึงเงิน ต่างคนต่างหามาพอสิ้นเดือน แล้วก็ว่าง เป๊าะ เงินคืออย่างนี้

นี่หลวงปู่มันท่านไม่พูดถึงผล ถ้าพูดถึงผลคนปฏิบัติ มันจะสร้างภาพ มันจะสร้างภาพมันจะมีอะไรเข้าไปในหัวใจ พอมารุ่นหลวงตา หลวงตาท่านบอกท่านหมดไส้หมดพุงนะ ท่านเทศน์หมดเลย แต่ไม่ใช่ เวลาในเทศน์ของท่านมีมากเลยพอถึงจุดสำคัญ ท่านบอกว่าอันนี้ละไว้ก่อน ละไว้ก่อน ละไว้ยังงี้ ละไว้เพื่อไอนั่นไป

ทีนี้เราไปศึกษากันมาแล้วบอกกระบวนการที่ว่าผิดๆ เรายังไม่ทันพูดเลยนะ เรายังไม่ได้พูดเลยเพราะเราเห็นตรงนี้ไง ถ้าพูดออกไปมันก็เป็นประโยชน์เขาทั้งหมดเลย แต่ถ้าเวลาเอาจริงเข้ามาสิ จะแจ้งให้หมดเลย ผิดทั้งนั้น แล้วบอกว่า พระสงฆ์ว่าผิด ว่าผิดบอกว่าแล้วรู้ได้ไงว่าผิด ผิดถูกนะ ประสาเรานะมันเรื่องระหว่างคนสองคน ผู้ปฏิบัติระหว่างครูบาอาจารย์กับลูกศิษย์ ระหว่างคนสองคน คนอื่นไม่เกี่ยวนะ ผิดถูกใครรู้ เห็น

ใหม่ ที่ว่าปัจเจกตัว รู้เฉพาะตน รู้เฉพาะผู้ปฏิบัติ นั้น ผิดถูก ใครรู้ แล้วพวกที่พูด รู้อะไร ถูก อะไรผิด เขาไม่มีใครรู้ถูกผิดหรอก แต่เขาก็พูดกันไปเห็นใหม่

มันถึงว่า เพราะไม่มีการพูดอย่างนี้ แล้วคนที่รู้จริงๆ ว่าถูก เขารู้และอธิบายไปแล้ว มันเหมือนผู้ใหญ่คุยกับเด็ก เด็กๆ เด็กเล็กๆ พูดไปเถอะ มันรับรู้หมดนะ มันรับรู้ที่ผู้ใหญ่พูดหมด แต่มันทำไม่ได้หรอก เวลาเด็กมันพูด ผู้ใหญ่สะอึกเลยนะ ไปสอนมันที เวลาบอกว่าไม่ให้ทำอย่างนั้น แล้วทำไมพอมันทำ พ่อพูดไม่ออกเลย เด็กๆ ไปพูดกับมัน มันย้อนกลับมา สะอึกเลย แต่ให้มันทำ มันทำได้ใหม่ มันทำไม่ได้เพราะมันโต มันรู้ เติบโต เพราะมันรู้โตขึ้น แต่ธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้นได้ไหม ธรรมชาติมันต้องโตขึ้นมา โตขึ้นมามันต้องอยู่ในสังคมของโลก เพราะกิเลสไปครอบงำมัน

แต่ถ้าเป็นการปฏิบัตินะ เห็นใหม่ คุณ เวลาเราพูดกับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จิตใจโตโตโต แต่ตัว โตแต่ตัว โตแต่พฤติกรรมะ แต่ใจโดนปกคลุมไว้ด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก หมดเลย มันเหมือนกับเด็กไร้เดียงสาเลย มันไม่รู้จักตัวมันเองเลย แต่ไปศึกษาธรรมะมาจากข้างนอก โอ๊ย รู้ไปหมด เก่งไปหมด เข้าใจไปหมดเลย มันเข้าใจไปเรื่องอะไร นี่ใจบอกว่าคำว่าผิดใจ คำว่าศาสนา มันละเอียดลึกซึ้งมาก ละเอียดลึกซึ้งมาก

แล้วถ้ามีครูมีอาจารย์นะ มีครูมีอาจารย์ คุณ ถ้าหลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มัน ท่านจะบอกว่าถ้าเรื่องความทุกข์ความลำบาก จะไม่มีใครมีความทุกข์ความลำบากเท่าหลวงปู่มันเลย นี่เอาโลกมาเทียบนะ เอาโลกมาเทียบว่า ความทุกข์ความลำบากเพราะบุคคลคนหนึ่ง อยู่ในป่ามาตลอดชีวิตจะเอาความสุขมาจากไหน ในความเป็นอยู่ของโลกนะ แต่ในหัวใจของท่าน ท่านสุขที่สุดเลย เห็นใหม่ หลวงตาท่านพูดเลยนะบอกว่า หลวงปู่มันบอกว่า ท่านไม่เคยว่างเลย มีงานทำทั้งวัน คือท่านจะสื่อสารกับเทวดา อินทร์ พรหม อยู่ตลอดเวลา ท่านจะเทศนาว่า การ ท่านจะดูแลพระ ท่านจะดูแลของท่านตลอด

คนมีความสุข คุณ จิตของเราเข้าสู่สมาธิ เรามีความสุขใหม่ ถ้าจิตเข้าสู่สมาธิ แล้วเราจะสื่อสารกับเทวดา อินทร์ พรหม จิตอย่างนี้จะสื่อสารกับเทวดา อินทร์ พรหมได้ไหม จิตนั้นจะต้องอยู่ในสมาธินั้นตลอด มีความสุขใหม่ ไม่ใช่มีความสุขธรรมดาณะ แต่เราเข้าสู่สมาธิ จิตเราปล่อยวาง เรายังมีความสุขขนาดนั้นเลย นี่เราเข้าไปอยู่ในสมาธินั้นแล้วแล้วยังเอาธรรมะมาอธิบาย ธรรมะมาสื่อสารกับเทวดา อินทร์ พรหม

ถ้าเป็นธรรมเห็นใหม่ วิหารธรรม พระอรหันต์ สิ่งที่เรามีความสุข อยู่ที่ไหนมันก็สุข มันสุขในใจของมันเอง แต่หลวงตาท่านเอามาเทียบ อย่างพวกเราเห็นใหม่ เราเป็นคนปัญญาชน ไซ้ใหม่ ถ้าความสุขของเรา เราต้องมีทุกอย่างอำนวยความสะดวกเราหมดเลย เราถึงมีความสุข พอเทียบเข้ามาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันไม่มีใช้อย่างเราเลยนะ ไม่มีใช้อย่างเราเลยนะ อยู่ในป่าในเขา เจ็บไซ้ได้ป่วยเขาต้องไปโรงพยาบาล หลวงปู่มันนะเจ็บไซ้ได้ป่วยนะ เข้าป่าลึกเข้าไปอีก คนเจ็บไซ้ได้ป่วย เขาต้องมีอาหารการกินเพื่อที่จะให้พื้นไซ้ เวลาเจ็บไซ้ได้ป่วย ท่านกินข้าวต้มกับเกลือ ปกติก็กินอาหารธรรมดา พอเจ็บไซ้ได้ป่วย กินข้าวต้มกับเกลือเลย

ท่านทำตรงข้ามกับโลกทั้งหมดเลย แต่ท่านมีความสุขใหม่ สุข สุขเพราะหัวใจท่านสุขใจ คุณตอนป่วยอยู่ที่เชียงใหม่ มาโรงพยาบาลแมคคอร์มิคไซ้ใหม่ หมอบอกตาย เจ้าคุณอะไรไปรักษาอยู่หน้าชิดเลย มาหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันรู้แล้ว หลวงปู่มันถามหมอว่าไง บอกว่าตาย ท่านบอกว่าไม่ตาย หลวงปู่มันบอกเลย ไม่ตาย ตายไม่ได้ ไม่มีวันตาย ออกจากโรงพยาบาล แล้วออกมาที่บ้านหนานแดง แล้วหลวงปู่เจี๊ยะเป็นคนอุปฐากซื้อนมมา แล้วเอาพระหนุ่มๆ มากล้า หาย

นี้จะบอกเห็นใหม่ หมอบอกว่าหลวงปู่มันต้องตาย หลวงปู่มันบอกว่าไม่ตาย แล้วกลับมาเผยแผ่ออกไปถึงเข้าไปหนองผือเห็นใหม่ แล้วพอถึงกำหนดคนนะ พอถึงอายุ ๘๐ พอเริ่มป่วย ผมป่วยคราวนี้ป่วยเป็นครั้งสุดท้าย เอาหมอเทวดามารักษาก็ไม่หาย ป่วยคราวนี้ ตาย นี่วิหารธรรม ใจที่เป็นธรรมไม่ติดพันกับสิ่งใดๆ เลย เห็นใหม่ ทางวิทยาศาสตร์นะ หมอบอกตายเด็ดขาดเลย ท่านบอกไม่ตาย ไม่ตาย ถึงเวลายังแข็งแรงอยู่เลย ไม่มีใครรู้ว่าหลวงปู่มันท่านเจ็บไซ้ได้ป่วย ท่านจะเป็นอะไรไป ท่านบอกว่า ตาย คราวนี้ตายละ ท่านรู้ของท่านไซ้ใหม่ จิตที่มีคุณธรรม เห็นใหม่ ไม่หวั่นไหวกับสิ่งใดเลย สิ่งที่เรากระทำมา สิ่งที่ทำมันป็นธรรม จิตมันมีคุณธรรมของมัน มันจะมีความสุขของมัน มันจะมีความสุขเข้าใจของมัน

แต่เราไปเทียบทางโลก ทางโลกทุกข์ใหม่ ทุกข์ใหม่ไม่มีสิ่งใดสมกับสิ่งที่โลกเขาเห็นเลย ย้อนกลับมาในการปฏิบัติ ในการปฏิบัติเห็นใหม่ เวลาปฏิบัติกันก็บอก ต้องสะดวก ต้องสบาย ทางนี้ทางสะดวกสบาย ทางสะดวกสบายมันจะไปไหน มันลงไปไหน นรกเอวี่ใจ นรกเอวี่ใจคืออะไร นรกเอวี่ใจ คือความโลภ ความโกรธ ความหลงใจ มันหลง

ในตัวมันเองเห็นไหม คนเราจะเป็นคนดี คนต้องฝึกใหม่ นักกีฬาทุกคนจะเป็นนักกีฬาที่ดี เขาต้องออกกำลังกาย เขาต้องฝึกทักษะของเขาตลอดไป นักกีฬานะเขาต้องฝึกของเขาวันละ ๑ ถึง ๘ ชั่วโมง ทุกวัน นักกีฬาอาชีพเขาอยู่ในสนามซ้อมทั้งวันทั้งวันนะ

แล้วนี่จะฆ่ากิเลส บอกมาทำสบายๆ สบายๆ หลวงตาพูดประจักษ์นะ สักแต่ว่าไม่ได้ สบายไม่ได้ ต้องเข้มแข็ง ต้องเอาจริง คนที่เขาปฏิบัติมา เขาเอาจริงเอาจังทั้งนั้น ไอ้ที่เมื่อก่อนเราค้าน เราค้านตรงนี้ไง เราค้านตรงนี้นะ เวลาครูบาอาจารย์เรานะอยู่กับหลวงตา ท่านจะบอกเลยไม่ให้นั่งแล้วรากงอก คนเราต้องแอคทีฟตลอด ต้องตั้งสติตลอด เพราะอะไร เพราะกิเลสมันจะกระโดดเกาะหัวใจ ไปไหนท่านจะเคลื่อนไหวจับไวตลอดเวลาเพื่อไม่ให้กิเลสมันครอบงำใจ

ไอ้ฉันจะทำอะไรก็บอกว่าสบาย สบาย มันตรงข้ามหมดไง มันตรงข้ามกับคนผู้ประพฤติปฏิบัติ ที่เขาเอาจริงเอาจังที่จะชำระกิเลส เมื่อก่อนที่เราไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยตรงนี้ไง ไม่เห็นด้วยที่ว่าลูกหลานเราทุกคนต้องเข้มแข็งใช้ไหม ทุกคนต้องมีการศึกษา ทุกคนต้องมีปัญญาเพื่อจะอยู่ในสังคม บอกว่าลำบากไป ลำบากไป ทำสบาย มันเหมือนให้พวกเรา ใช้ความสามารถของทั้งชีวิตเรานะ แค่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ทั้งๆ ที่เรามีความสามารถ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เราสามารถจะใช้ความสามารถของเรา ใช้อุดมการณ์ในชีวิตของเราเพื่อประโยชน์เราได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลย

ก็บอกว่า อย่างนี้มันเป็นการลำบาก ให้ถอยมาให้สบายๆ ธรรมชาติของโลกเนาะ ถ้าใครบอกสบายก็ชอบ ชอบแล้วคนขึ้นเป็นอย่างนั้น ตรงนี้ ไม่เห็นด้วยมาตลอด ใครก็แล้วแต่นะ มีคุณสมบัติเท่าไร มีความขยันหมั่นเพียรเท่าไร มีสติปัญญาเท่าไร เราควรทำเต็มความสามารถ แม้แต่ทำเต็มความสามารถของเราแล้ว มันก็ยังเป็นโลกียะโลกๆ อยู่เลย มันยังไม่เป็นความจริงเลย

ทำไมที่หลวงตาท่านพูดประจำว่า พระโศณะเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก พระโศณะเดินจนฝ่าเท้าแตก เดินทางเดินจงกรมนะ จนฝ่าเท้าแตก เลื่อนลงไปตามทางเดินจงกรมนะ พระพุทธเจ้าเดินมาตรวจวัดใจ ที่นี่เป็นที่เชือดโคของใคร เลือดมันโชกขนาดนั้น ที่นี่เป็นที่เดินจงกรมของพระโศณะ โอ พระโศณะเดินจงกรมขนาดนี้เชียวหรือ เลยอนุญาตให้พระโศณะเป็นผู้ใส่รองเท้าได้เป็นคนแรกไง

อนุญาตให้ใส่รองเท้าได้ก็พระโธณะ พระโธณะบอกว่า ถ้าพระพุทธเจ้าอนุญาตให้ข้าพเจ้าใส่รองเท้า ข้าพเจ้าไม่เอา เพราะถ้าข้าพเจ้าใส่รองเท้า หมูคณะจะหาว่าข้าพเจ้าอ่อนแอ คือว่าในสังคมของเรา คนๆ หนึ่งแบบว่าอ่อนแอกว่าเขา ถ้าพระพุทธเจ้าจะให้ข้าพเจ้าใส่รองเท้า พระพุทธเจ้าต้องอนุญาตให้พระภิกษุทั้งหมดใส่รองเท้าทั้งหมด พระพุทธเจ้าอนุญาตทั้งหมดเลย เดินจงกรมจนเลื้อยคนองไปเลย

นี่พระพุทธเจ้ายังไม่บอกเลยว่า ให้สบายๆ ให้ไม่ต้องเดินจงกรมนะ ให้นั่งสบายๆ ให้นอนตรงนี่แล้วจะเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าไม่ได้บอก ขนาดเดินจงกรมจนเลื้อยแดงฉานนะ พระพุทธเจ้าไม่ได้โอ้อวด โอ๊ย โอ๊ยมันลำบากเกินไปแล้ว เอาสบายๆ เกอะ ไม่มี พระพุทธเจ้ายังยุ ยุเข้าไปอีก ยุเข้าไปอีก ครูบาอาจารย์ของเรานะ ปฏิบัติมานานเป็นอย่างนี้หมด มันเหมือนพวกเรา เด็กของเรา ขยันหมั่นเพียร พวกเรามีความมีวุฒิภาวะ มีความสามารถ

แล้วมีบอกว่า ทำสบายๆ ทำครึ่งๆ กลางๆ ตรงนี้เราไม่เห็นด้วยมาแต่ไหนแต่ไรเลย เพียงแต่ว่าอย่างว่า มันพูดอะไรไปนะ ที่ว่าหวังว่าพระจะทะเลาะกัน หวังว่าสิ่งต่างๆ เขาก็เอาไป เขาจะพูดไง จริงๆ แล้วเรา โทษนะ โทษนะ เราไม่ได้หนักหนานะ ค่ากูไม่เจ็บหรอก มึงค่ากูไปเหอะ กูไม่ได้ยิน กูไม่รู้ มึงจะค่าใคร กูไม่สะเทือนนะ ค่าไม่เจ็บหรอก ค่าไม่เจ็บ ค่าไปเลย กูไม่รู้ เราไม่ต้องการไปยุ่งอะไรกับใครทั้งสิ้น

แต่เราสงสาร อย่างเช่นเราถ้าปฏิบัติ ๑๐ ปี เราเสียเวลาไป ๑๐ ปี ถ้าเราปฏิบัติ ๒๐ ปี เราเสียเวลา ๒๐ ปี เราเห็นตรงนี้นะ แต่ถ้าเราเอาตามความจริง ถ้าเขา ๑๐ ปี ๒๐ ปี แล้วเขาได้ประโยชน์ เขาได้ผล แล้วของเราละ เราปฏิบัติ ๑๐ ปี ๒๐ ปี เราได้ไหม ๑๐ ปี ๒๐ ปี ที่เราปฏิบัติถึงมันจะได้ ไม่ได้ เราก็ปฏิบัติตามข้อเท็จจริง ไม่ใช่ปฏิบัติทางไหนก็ได้แล้วแต่ แล้วมันจะได้ผลได้ง่าย มันได้ผลได้ง่าย มันอยู่ที่เราทำมา

ทำมา หมายถึงว่า ถ้าเราทำสิ่งใดมา วุฒิภาวะของจิตเห็นไหม มุมมองของเราแต่ละคน มองอะไรสิ่งต่างๆ เห็นไหมความรู้สึก ความเห็นของคนไม่เหมือนกันเลย นั่นละวุฒิภาวะ เหตุการณ์ เหตุการณ์อันเดียวกันนี้แหละ แต่ละคนมอง ๑๐ คน คนมีความรู้สึก ๑๐ อย่าง ความรู้สึกมันแตกต่างกันไหม ความรู้สึกแตกต่างกันเห็นไหม เราดูเราับสภาวะนี้

ได้ไหม เราควรรับสถานะนี้ได้ไหม สถานะที่เราเห็น ถ้าจิตมันเป็นสาธารณะมากกว่า จิตที่มันรับรู้มากกว่า มันจะเห็นแล้วมันสะท้อนใจมากกว่า

นี่เหมือนกัน เวลาจิตภาวนา คูสิ เวลาพูด ที่ว่าเขาผิดๆ เขาผิดอะไรรู้ไหม เวลาบอกเมื่อก่อนสมาธิไม่ต้องทำ นี่พูดถึงสมาธิแล้วในเว็บไซค์ เขาบอกว่า สมาธิ พระพุทธเจ้าสอนไว้ ๔๐ วิธีการ เขาบอกมีมากกว่าอีก แม้แต่สามเณรที่ไปเห็นน้ำเห็น คันศร คัดคันศรว่าเป็นสมาธิ นี่ไงแค่นี้มันก็พองแล้วว่าตัวเองไม่รู้จริง เพราะว่าการคัดคันศรกับการชักน้ำเข้านา มันเหมือนกับที่พระไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ฝนตกเห็นไหม น้ำนองไปเลยเห็นไหม แล้วฝนตกเป็นตุ้มเป็นต่อม พอเห็นปั๊บ มันปั๊งบึงเป็นพระอรหันต์เลย พระสารีบุตร ไปฟังพระอัสสชิเห็นไหม ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ พระพุทธเจ้าให้แก่ที่เหตุ นั้น ฟังแล้วเป็นพระโสดาบันเลย

นี่ก็เหมือนกัน สามเณร เขาใช้ปัญญาของเขา เขาเห็นเขาชักน้ำเข้านา เห็นเขาคัดคันศรนะ โอ้ ถ้ามพระสารีบุตรเลย น้ำนี้มีชีวิตไหม คันศรมีชีวิตไหม สิ่งที่ไม่มีชีวิตทำไมประชาชนคนเขายังเอามาใช้ประโยชน์ได้ ใจเรามีชีวิต นี่คือวิปัสสนาแล้ว ขณะที่สามเณรใช้ปัญญาอย่างนี้ มันใช้ปัญญาแล้วมันไม่ใช่สมณะ แล้วคนที่ภาวนาเป็น ยังไม่รู้เลยว่า ตรงไหนเป็นปัญญา ตรงไหนเป็นสมณะ ไหนว่าเป็นพระอรหันต์ ทำไมพระอรหันต์ไม่รู้ นี่ไงที่ว่าผิดทั้งขบวนการนี้ไง ถ้าว่าผิด ผิดหมด

ถ้ามันถูก สิ่งที่เป็นกรรมฐาน ทำความสงบของใจเข้ามา ปัญญาอบรมสมาธิยังไวกี่แล้วแต่มีปัญหาสงบเข้ามา ผลของมันคือสงบใจ ผลของมันคือ การเหมือนกับการปลดเกียร์ว่าง ธรรมชาติของเรา ความคิดกับจิต มันใส่เกียร์ไว้ มันเรียกสังโยชน์ มันปล่อยว่างไม่ได้ คูสิ เวลาจิตที่ไรทุกข์ทุกทีเลย ทุกข์ทุกทีเลย เวลาใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันปลดเกียร์ ปลดๆ ออกมา พอปลดออกมา เห็นไหม ความคิดมันคิดไป เครื่องมันหมุนไปเห็นไหม เพียงมันไม่ทอด มันไม่ส่งกำลังออกมา ไม่มีทุกข์หรอก

ความคิดไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ความคิด คิดไปสิ ญูไม่เกี่ยวกับมึง คิดไป แต่จิตของเรา รักษาจิตของเราได้ นี่ไงสมณะ สมณะมันปลดว่าง พอปลดว่างแล้วเป็นสมณะไง สมาธิชำระกิเลสได้ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้หรอก แต่ถ้าไม่มีสมาธิมันก็เป็นปัญญาของกิเลสหมด

สมาธิมันปลดระหว่างกิเลสกับปัญญา ให้มันเกียร์ว่าง แล้วถ้าเราใส่เกียร์ได้ วิปัสสนาเกิดตรงนี้ไง

เห็นไหม สามณเณรน้อยเห็นเขาคัดคันศร มันมีเกียร์ว่างอยู่แล้วใช่ไหม เกียร์ว่าง พอเห็นเขาคัดคันศร เห็นชักน้ำเข้านํ้ามันใส่เกียร์ ผัวะ ใส่เกียร์ พอใส่เกียร์วิปัสสนาเกิดไง ใส่เกียร์เข้าไป นํ้ามีชีวิตไหม นี่ขนาดถามพระสารีบุตรเลยนะถามอาจารย์ของตัว นํ้ามีชีวิตไหม นํ้าไม่มีชีวิต นํ้าไม่มีชีวิตทำไมเขาเอามาใช้ประโยชน์ได้

แล้วคนเราพวกเรา มีชีวิตมีความรู้สึก แล้วชีวิตความรู้สึกนี้ ทำไมไม่บังคับตนเองให้เป็นคนดี มันปึงขึ้นมานะ พอมันปึงขึ้นมา มันหมุนเข้า สิ่งที่ไม่มีชีวิตมันยังเป็นประโยชน์ได้เลย ใจมีชีวิตมีความรู้สึกอยู่ ตัวเองว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐอยู่เป็นคนดี คนเก่งอยู่ แล้วคนดีคนเก่งเป็นประโยชน์อะไรบ้าง มันหมุนเข้ามา หมุนเข้ามา หมุนเข้ามา พอหมุนเข้ามา เป็นพระอรหันต์เลย

แล้วเขาก็บอกว่านี่เป็นสมณะ ถ้าความรู้จริงอันนี้มันผิดนะ มันมองมูมมองของศาสนาผิดหมดเลย แต่ถ้าจิตมันถูกนะ มูมมองของศาสนาถูกหมด นี่ไงเวลาที่หลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มัน เห็นไหม บอกว่า ถ้ามีการศึกษามาแล้ว การศึกษานั้นให้ไล่ลั่นชักไว้ แล้วลั่นกุญแจไว้อย่าให้มันออกมา ให้ปฏิบัติไป ถ้าไม่จั่นมันจะขัดแย้งกัน ขัดแย้งกันที่ว่ไง ที่ว่ามีการศึกษามา พอปฏิบัติสร้างภาพหมด มันไม่เป็นความจริง ถ้าเอาการศึกษาไล่ลั่นชักไว้ แล้วเราปฏิบัติของเรา ปฏิบัติของเราไป ถึงที่สุดแล้ว พอมันเป็นความจริงนะ สิ่งที่ศึกษามากับสิ่งข้อเท็จจริงในหัวใจ อันเดียวกันเลย

เพราะฉะนั้น พระไตรปิฎกนี้ไม่ผิดเลย พระไตรปิฎกไม่มีจุดไหนผิดนะ มันจะมีผิดก็ผิดที่วาดคัดลอกมาผิด บางจุดที่คัดลอกมามีผิดบ้าง แต่ตัวพระไตรปิฎกนี้ไม่ผิดหรอก เพราะพระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าเป็นพระศาสดา พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนา พระพุทธเจ้าวางหลักการนี้ไว้เอง แต่เพราะพวกเราเอากิเลสเข้าไป ไปสร้างภาพ มันผิดตรงเรานี้แหละ มันผิดคนที่ไปอ่านพระไตรปิฎกผิด พระไตรปิฎกไม่ผิดหรอก คนไปอ่านไปเอามาวิจย ผิดหมดเลย

แต่พอเราทำใจเราสมมุติเห็นไหม ทำใจเราให้เป็นความจริงขึ้นมา พอใจเป็นความจริงขึ้นมา มันผิดตรงไหน เหมือนกัน เปียะเลย มันผิดตรงไหน มันไม่ผิดเลย ไม่ผิด

ต่อเมื่อเราทำใจเราได้แล้ว แต่ถ้ายังทำใจไม่ได้นะ ผิด ผิดที่หัวใจของเรา เราถึงพูดไง เราไม่ค้านพุทธพจน์ ไม่ค้านพระไตรปิฎก แต่ค้านคนพูดพระไตรปิฎกทุกคน คนไหนพูด คุณค้านมึงหมด เพราะมึงไม่เป็น แต่ถ้ามึงเป็นแล้วนะ ครูบาอาจารย์เราไม่เคยค้านเลย ครูบาอาจารย์เราเพราะอะไร เพราะท่านเป็นของจริง พูดพระไตรปิฎกไม่มีผิด แต่ถ้ายังมีกิเลสในหัวใจนะ มึงพูดพระไตรปิฎก พูดไปเหอะ คุณไม่ฟังมึงหรอก เพราะคุณอ่านเองก็เป็น คุณไม่ฟังมึง คุณเปิดดูเองก็ได้ เพราะในใจนั้นมันผิด เห็นไหม

แต่ถ้านำมาฝึกจนถูกแล้วนะ อันนั้นก็ถูก มันไม่ได้ ไม่ได้ค้านตรงนั้น มันค้านตรงหัวใจคน ถ้าหัวใจคนมันไม่เป็น มันทำไม่ได้ แล้วถ้ามันเป็นแล้วไล่เข้ามา ทำเข้ามา เราสรุปนะ สรุปว่าเรื่องอย่างนี้ มันพูดกันโดยวิชาการ พูดกันโดยการอย่างนี้ มันไม่เข้าใจหรอก ถ้ามันเข้าใจนะ เวลาหลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์เราท่านแก่นะ คุณที่หลงตาไปแก้อะไร ที่เมืองจันทน์ นิพพานหนองเสม็ด โห เห็นแล้วนิพพานอยู่ที่หนองเสม็ด ไปหาหลวงตาใจ หลวงตาเอานิพพานหนองเสม็ด ไม่พูดเลยนะ เอานะกำหนดอย่างนี้นะ กำหนดอย่างนี้นะ นี่ใจเขาแก่ เขาแก่กันอย่างนี้

แก่ หมายถึงว่า เราเสนอวิธีการหรือที่ให้เราทำ พอเขาทำตามวิธีการนั้น หรือทำสิ่งที่ถูกต้องเข้ามา ความเห็นที่ถูก มันจะไปลบความเห็นที่ผิด พอหลวงตาไปรอบสองนะ เข้ามากราบหลวงตาเลย หลวงตาๆ นิพพานหนองเสม็ดมันไม่ใช่หรอก ของหลวงตาถูกกว่า เห็นไหม แก่ หมายถึงว่าเราให้เขาทำให้ถูก แล้วความที่เขาปฏิบัติถูก จิตมันจะลึกกว่า ความรู้เห็นนั้นมันจะชัดเจนกว่า ความรู้เห็นที่ชัดเจนกว่า ดีกว่า มันจะไปปล่อยสิ่งที่เห็นผิดมา

แต่ตอนนี้มันไม่มีใครเห็นถูกเห็นผิดเลย เกียกกันแต่ทฤษฎี แล้วมึงเมื่อไหร่จะจบ มึงจะแก่กันเมื่อไหร่จบ เราถึงบอกว่าเราไม่ได้แก้อย่างนี้ ถ้าเราประสาเรา เราพูดไว้รุนแรงมาก แต่คำว่ารุนแรง หลวงตาท่านบอกว่า มันแรงโดยธรรม คำว่าแรงโดยธรรมหมายถึงว่า มันเหมือนกับเราเป็นผู้ใหญ่ มันเห็นเด็กทำผิด อ้อๆๆ มันคันไม้คันมือ อืมๆ ต้องทำอย่างนี้สิ ต้องทำอย่างนี้สิ

แต่แล้วพอบอกเขามันก็ไม่เชื่อ มันเหมือนเราเห็นเขาทำ มันต่อหน้าต่อตา ซึ่งๆ หน้า แล้วก็ทำผิดซึ่งๆ หน้าอยู่อย่างนั้น แล้วบอกแล้วบอกอีก มันก็ว่ามันทำถูก นี่มันแรง

มันแรงอย่างนี้ มันแรง มันต้องอย่างนี้ๆ เขาก็เหมือนกันไง ก็ทำเหมือนกัน เอ้า กินก็กิน เหมือนกัน อีกคนว่ากินข้าว อีกคนนี้ว่ากินนะ มันบอกกินข้าวแล้ว นั่งกัน เอ่อ ก็นั่งอย่างนั้น อ้าวก็กินเหมือนกัน เขียนมาก็กินเหมือนกัน แต่คนหนึ่งเอาข้าวเข้าปาก อีกคนหนึ่งนั่งดูเฉยๆ แล้วบอกกินเหมือนกัน มันว่ามันกิน เหมือนป้อนข้าวลูก อมอยู่คำหนึ่งครั้ง ชั่วโงม ไอ้ห่ากูกินอิ่มแล้ว คำหนึ่งมันยังเคี้ยวไม่จบเลย แล้วก็กินเหมือนกัน กินเหมือนกัน

เราถึงบอกว่า สรุปล้มคือว่า เราจะไปได้ถึงสิ่งใดก็แล้วแต่นะ ไม่จบหรอก คือว่า ทศนคติ ความรู้ ความเห็น ทฤษฎีมานะ สิ่งที่เขาได้เก็บข้อมูลมา เราพูดบ่อย เวลาใครมาหาเรา โยมมาจากไหน อยู่กับใครก็แล้วแต่ เราถามอยู่ที่ปี ถ้า ๕ ปีนะ เขาโดนล้างสมองไปครั้งหนึ่ง ถ้า 10 ปีนะ มันโดนล้างไปทั้งสมองเลย โอ ถ้า ๕ ปี จะแก้ ก็ค่อยๆคุยกันไป ถ้า ๑๐ ปี นี่ อื้อหือ ยากหน่อยนะ มันรู้เลยว่าโดนล้างสมองเลย คำว่าโดนล้างสมอง คือเขาป้อนทฤษฎีเข้ามาในสมอง แล้วมันยึดทฤษฎีนั้นมา แล้วพอใครพูดสิ่งใดมาขัดกับทฤษฎีสมองเรา มันจะโต้แย้งเพราะสิ่งนี้มันเป็นความรู้ในสมองไง มันยังไม่ได้ข้อเท็จจริงใจ

แต่ถ้าเราป้อนวิธีการที่เขาปฏิบัติ พอข้อเท็จจริงมันเกิดกับใจนะ มันจะไปลบล้างความคิดในสมองเลย ไอ้ความคิดในสมองมันความจำ ความจริงมีอยู่เว้ย เหนือความจำเห็นไหม ถ้ามันปฏิบัติขึ้นมาปั๊บ มันจะไปล้างทฤษฎีมานะ ทฤษฎีในสมอง ความรู้ ความเห็นข้อมูลนั้น แต่เวลาฟังมา เราถามบ่อย เวลามานะ มาจากไหน อยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ อยู่กับเขามาที่ปี ถ้าปี ๒ ปี บางคนมา ๔ ปี ๓ ปีนี้ค่อยยังชั่วหน่อย บางคนมา ๒๐ ปี ไอ้โฮ ๒๐ ปี มันเข้าไปเส้นเลือด เข้าไปในสายเลือดหมดเลย แล้วจะถ่ายเลือดมันยังงั๊วะ ต้องถ่ายเลือดคนละ ไม่ถ่าย บอกๆ อย่างนี้นะ พุทโธ พุทโธเหมือนกันไง ก็เหมือนกัน เหมือนกันทั้งนั้น

เพราะอย่างนี้ คำว่า พุทโธ เขาถามว่าพุทโธสำคัญยังงั๊วะ พุทโธเป็นพุทธานุสสติ เราระลึกพุทโธนะ พุทโธปั๊บ เทวดาล้อมรอบเลย เพราะเทวดา อินทร์ พรหม เขานับถือพระพุทธรูป เราพุทโธแสดงว่าเราเป็นพวกเดียวกับเทวดา แล้วถ้าจิตมันสงบจริงๆ นะ ตัวจิตมันสงบจริงๆ ขึ้นมา จิตสงบจิตมันจะเป็นพุทโธเสียเอง ถ้าจิตสงบขึ้นมามันจะใส มันจะสว่าง เทวดาจะมาคุ้มครองเลย คุ้มครองเพราะอะไร คุ้มครองเพราะถ้าเทวดามา

คุ้มครอง เทวดาได้บุญด้วยไง พวกเทวดา อินทร์ พรหม เขากินบุญเป็นอาหาร เขากินคุณงามความดีเป็นอาหาร เขาจะหาสิ่งนี้เพื่อใจเขาตลอดเวลา ถ้าเราทำคุณงามความดีนะ

แต่ที่นั่นมันเป็นเวรเป็นกรรม อย่างเช่นเราได้ทำบาปทำกรรมไว้กับเทวดา ก็เกิดเป็นมนุษย์ด้วยกัน แต่เราทำบาปทำกรรมไว้ เราทำกรรมเราก็เกิดเป็นมนุษย์ เขาก็ทำบุญของเขา เขาก็ไปเกิดเป็นเทวดา พอเกิดเป็นเทวดาปั๊บ มันมีเวรมีกรรมต่อกัน ถึงเวลาปั๊บ มันจะมี เราจะบอกว่า เทวดาที่จะคุ้มครองดูแลก็มี เทวดาที่มาทำลาย มาทำให้เราเสียบุญก็มี มีแต่น้อยส่วนน้อย แต่ส่วนใหญ่แล้ว เทวดามันจะมีเวรมีกรรมต่อกัน เวรกรรม สายบุญสายกรรม มันจะเข้ามาส่งเสริม เข้ามาเกื้อกูลกัน เข้ามาต่างๆ

แต่โดยธรรมชาติ เทวดากินบุญกินบาปเป็นอาหาร กินแสงสว่างเป็นทิพย์ไม่ใช่กินอาหารอย่างเรา เรากินอาหาร กินอาหารเป็นคำข้าว แต่เทวดากินทิพย์เป็นอาหาร แต่ที่นี้พอเราทำบุญกุศล เขาจะมาคุ้มครอง เขาจะมาดูแล นี่คำว่า พุทโธๆ มันสะท้อน ๓ โลกธาตุ เห็นไหม หลวงตาพูดบ่อย พุทโธคำเดียว สะท้อน ๓ โลกธาตุ เพราะพุทโธ เทวดา อินทร์ พรหมต่างๆ ที่เป็นชาวพุทธ เขาก็ทำบุญกับพระพุทธเจ้าเหมือนกัน พอพุทโธมันก็พวกเดียวกันไว้ พวกเดียวกัน เห็นไหมพุทโธ

นี่ไง บอกไม่ต้อง ไม่ทำอะไรเลย ทิ้งแม่งเลย อะไรก็ไม่เอา สบายๆ ศาสนาใหม่ไง ศาสนาวิทยาศาสตร์ไง เชื่อทฤษฎีกราบอย่างเดียววิทยาศาสตร์ ไม่กราบอะไรเลย แล้วบอก พุทโธ ครี ล้าสมัย มันจะล้าสมัยไปไหน พระศรีอริยเมตไตรยก็ต้องพุทโธ อนาคตวงศ์ก็พุทโธ เพราะพระพุทธเจ้าเวลาสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ประเพณีพระพุทธเจ้าทำยังงี้ กำหนดจิตดูเลย อ้อ พระพุทธเจ้าบิณฑบาตอย่างงั้น เห็นไหม เทวดาถวายบาตร อริยฐานบาตรเหลือไปเดียว ออกบิณฑบาต นี่ประเพณีของพระอริยเจ้า พระศรีอริยเมตไตรย ก็จะบิณฑบาตอย่างนี้

เวลาพระเจ้าสุทโธทนะนิมนต์ไปเทศน์ที่กบิลพัสดุ์เห็นไหม แล้วไม่ได้นิมนต์ไปฉัน นี่กว่าลูกชายของตัวเอง ต้องมาฉันที่บ้าน ลูกชายออกบิณฑบาตเฉยเลย โอ้โฮ พระสุทโธทนะเจ็บ เจ็บช้ำมาก เอ้า ตัวเองเป็นกษัตริย์นะ แล้วลูกชายมาเป็นขอทาน นี่ความคิดโลกโง่ โอ ไปยืนขวางเลย ทำไมลูกทำลายพ่อขนาดนี้ ลูกนึกหน้าพ่อได้ขนาดนี้ เอ้าทำไม เอ้าก็มาขอทานอย่างนี้ได้ยังงี้

เอ้าพระพุทธเจ้าบิณฑบาต เอ้า ก็เป็นพ่อเป็นลูกกัน แล้วทำไมไม่ไปฉันที่บ้าน เอ้า ก็พ่อไม่นิมนต์ ก็พ่อไม่นิมนต์ ประสาเราว่าพ่อไม่เชิญ พ่อไม่นิมนต์จะฉันได้อย่างไร พระสุทโธทนะเลยนิมนต์ไปฉันที่บ้าน ประเพณีของพระอริยเจ้า ประเพณีนะ แล้วบอกพุทโธครี พุทโธล้าสมัย อนาคตวงศ์ก็พุทโธนะไว้อย่าว่าแต่พุทโธตอนนี้ แล้วจะบอกว่า หมดสมัย ครี ล้าสมัย แม่งลัดสั้น ยังไม่อยากพูด พูดแรงนะ ลัดลงนรกมึงนะ

มันเสียนะ ตัวใครตัวมันนะ แต่เราเสียขายไอ้พวกที่ไปทำตาม ประสาเรานะ คว่า น้ำเหลว ไม่มีอะไรติดมือมาหрок หมดเวลาไปเฉยๆ จริงๆ แล้วคนมาบอก มันดินะ มันสบาย ทำไมจะไม่ดีวะ โทษนะ เรามีลูกมีหลานนะ บอกมึงไม่ต้องเรียนหนังสือ มึงนอนตามสบายมึงเลย ดีไหม มันก็ดี ไซ้ไหม ไม่ต้องทำอะไรเลย สบายๆ นี่ก็เหมือนกัน ดูเฉยๆ สบายไหม สบาย แล้วมึงได้อะไรวะ ก็ได้สบายนั่น ไซ้ ได้สบาย นี่สู้ไอ้เบิร์ดไม่ได้ ไอ้เบิร์ดมันบอกสบายๆ มันดีกว่ามึงอีก มันได้ตั้งค์ ไอ้เบิร์ดมันได้ตั้งค์นะ สบายๆ เอ็งสบายแล้วเอ็งไม่ได้ตั้งค์นะ เอ็งเสียเวลานะ ชีวิตเอ็งจะหมดไปวันๆหนึ่งนะ

มันเศร้าใจตรงนี้ไง มันเศร้าใจว่าสังคมไม่ตื่นตัว ไม่ชวนชวน ทำคุณงามความดีของตัว ทำให้กาลเวลาของสังคมชุดนี้เหมือนการศึกษาเลย การศึกษาเห็นไหม เวลาเขาวางหลักการศึกษาเขาเห็นไหม ชุดนั้นมาสำหรับเด็กชุดนั้นเห็นไหม พอการศึกษาใหม่ที่เขาเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไง หลักสูตรของเด็กชุดนั้น จะมีความรู้ได้แค่นั้น เขาเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ เห็นไหม เด็กมันจะฉลาดขึ้น นี่ก็เหมือนกันมันเป็นยุคๆ หนึ่ง ถ้าใครจะไปเชื่อนะ ทั้งชีวิตจะหมดเวลาไป เสียประโยชน์ เปล่าประโยชน์เลย

เราเศร้าใจตรงนี้ เรามองเกมสันี้มาตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว แต่ไม่พูดออกมา อธิบายยังงัยคนก็ไม่เข้าใจ ไม่มีใครเข้าใจหрок แล้วเราก็ออย่างที่บอก ไม่มีใครเข้าใจได้เพราะทุกคนถือว่าคิดว่ามันเป็นความจริงงัย แล้วความจริงที่มันคว่าน้ำเหลวงัย แล้วเราเลยย้อนกลับมา พุทโธนี่เป็นความจริงไหม พุทโธความจริง ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปอร์เซนต์เลย แต่ปฏิบัติแล้วได้ไหม อันนี้มันอยู่ที่คุณสมบัติของเรา อันนี้มันอยู่ที่บุญกุศลของเรา เหมือนกับทำธุรกิจ ออกไปทำธุรกิจทุกคนรวยหมด แล้วคนไปทำแล้วมันสำเร็จก็คน

เหมือนกันปฏิบัติทั้งหมด แล้วมันจะมีรู้ก็คน ไอ้รู้ก็คนไม่ก็คน มันอยู่ที่วุฒิภาวะ อยู่ที่บุญกุศลอยู่ที่การทำของตัวเองมา ไอ้อย่างนี้ไงมันก็ย้อนกลับมาอยู่ที่การทำบุญกุศล

นี่แหละ ใครทำมาก ใครทำอะไร อ้าย คนนี้ทำมาก ทำมาก อ้าวก็เขาทำของเขา มันก็เป็นหัวใจของเขา แล้วพอถึงเวลาพอปฏิบัติเขาก็ปฏิบัติได้ แล้วเราปฏิบัติไม่ได้เพราะอะไร เพราะเราปฏิบัติเหมือนกัน คนเหมือนกัน แล้วปฏิบัติไม่ได้ เพราะอะไร ก็มุมมองของเราเอง มุมมองในหัวใจของเราเอง ความขัดแย้งของกิเลสเราเอง

นั่งสมาธิด้วยกันสองคน นั่งด้วยกัน อีกคนพระอรหันต์ อีกคนตถกนรกอเวจี เอ้าก็นั่งด้วยกัน ทำด้วยกัน คนหนึ่งไป อีกคนไม่ไป เอ้าก็เขาคิดดี เขาปฏิบัติเขาก็คิดแต่ความดี เขาปฏิบัติแต่ทางดี ปฏิบัติแล้ว ก็มีแต่คติน้อยเนื้อต่ำใจ ก็มีแต่คิดเหยียบย่ำตัวเอง นี่ก็นั่งด้วยกันนี่แหละ แต่ความคิดไปคนละทางเลย นี่เงื่งที่บอกว่าสาขบุญสาขกรรม มันอยู่ตรงนี้ อยู่ตรงข้างในที่มันคิดที่มันทำของมันไป บอกว่ามันไม่มีหรอก ใครไปการันตีว่าปฏิบัติอย่างนี้แล้วจะได้ จะได้ ไม่มีใครทำได้หรอก ถ้ามีใครทำได้พระพุทธเจ้าขนไปหมดแล้วพระพุทธเจ้าปราดนามารื้อสัตว์ชนสัตว์นะ

เราไม่อยากพูดคำนี้เลยนะ ที่ว่าเขาปฏิบัติแล้ว ได้ผล คนนั้นเป็นโสดาบัน คนนั้นเป็นสกิทา แล้วถ้า หลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่ดุลย์เป็นอาจารย์นะ หลวงปู่ดุลย์ได้เท่าไร ลูกศิษย์หลวงปู่ดุลย์มีก้องค์ ลูกศิษย์หลวงปู่ดุลย์ที่เป็นพระอริยบุคคลมีกี่คน แล้วนี่สอนได้กี่คน ถ้าคิดเสียหน่อยนะ โอ้เราไม่ใช่อะไรเลย มีสิ่งเดียวที่พูด โทษนะ สงสารคนโดยหลอกฉิบหายเลย สงสารฉิบหาย สงสารฉิบหาย แค่นี้ กูไม่อะไรหรอก กูมีแค่นี้ อย่างอื่นกูไม่มีอะไรกับใครทั้งสิ้น เอ้า ถ้าเขาทำประโยชน์ได้อย่างนี้ แล้วเขามาจากไหน เขามาจากหลวงปู่ดุลย์ แล้วหลวงปู่ดุลย์สอนทั้งชีวิตของหลวงปู่ดุลย์ได้เท่าไร

แล้วหลวงปู่ดุลย์มาจากใคร หลวงปู่ดุลย์มาจากหลวงปู่มัน หลวงปู่มันสอนอะไร พุทโธไว้อย่า ที่นี้คำว่าพุทโธนะ มันเป็นพุทธานุสสติ มันเป็นหลักใช้ใหม่ แต่การทำของเรา อย่างเช่น มรณานุสสติ เห็นไหม อย่างเช่นเราระลึกถึงใช้ใหม่ เราระลึกถึงสิ่งต่างๆ มันนึกถึง รุกขมูล เห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นอะไรนะ พวกของเสีย พวกต่างๆ มันเป็นรุกขมูล มันเป็นอะไรนะ ภาษาบาลี ดิดทุกที่ ถ้ามันเป็นอย่างนี้มันระลึกจิตใจมันเศร้าหมองไปอย่างระลึกถึงความตาย ระลึกถึง เราระลึกถึงมันได้หมด ไม่ใช่ว่ากรรมฐาน ๔๐ ห้อง มันมากกว่านั้น ใช้มันมากกว่านั้น

อย่างหลวงปู่จี๋จะว่า จี๊ๆๆๆ ถ้ากำหนดว่า จี๊ๆ มันจะสงบ จิตสงบได้ไหม คำว่า จี๊ๆๆๆ นะ มันเหมือนเราระลึกถึงความตายไง เวลาระลึกความตาย เรามรณานุสสติเลย จิตมันหดรณะ จิตมันเป็นอิสระที่เดียวล่ะ เราระลึกถึงความตาย เราต้องตาย เราต้องตาย พอเราต้องตาย เราจะสร้างคุณงามความดีเห็นไหม แต่บางคนไม่อย่างนั้น ถ้าคนมีกิเลส พอนึกถึงความตายขำอ่อนเลยนะ โอ ไม่ทำอะไรเลย มันเศร้าเลย นั่นอีกเรื่องหนึ่ง นี่เห็นไหมจิตของคน อย่างพวกเรลองระลึกถึงความตายสิ ว่าเราต้องตาย ถ้าเราต้องตายเราจะทำอะไรบ้าง เราจะเอาอะไรติดตัวเราไปบ้าง เห็นไหม จิตมันก็จะหดสั้นเข้ามา แล้วถ้ามันทำอย่างนี้ พุทถึงจิตมันมีการเปลี่ยนแปลงไง

แล้วว่าจิตมันสบายๆ มันมีการเปลี่ยนแปลงไหม มันไม่ได้เปลี่ยนแปลง มันเหมือนกับน้ำในแก้ว น้ำที่มีตะกอน เห็นไหม ตั้งเฉยๆ ตะกอนมันก้นนอนก้นแก้ว เราบอกว่าจิต น้ำที่มันที่มีตะกอนตั้งไว้เห็นไหม ขุ่นตะกอนมันต้องนอนก้นเป็นธรรมชาติของมัน จิต เอ็งจะดูจิตไม่ดูจิต มันก็เป็นอย่างนั้น ถ้าไม่จั้น คนเรานะเวลามันพลัดพรากจากคนรัก โอ้ย ใจแทบขาดเลยนะ แต่พอ ๕ ปี ๑๐ ปีนะ โอ มันจะหาของใหม่แล้ว เอ้ามึงไม่ทุกข์ล่ะ นี่ธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น นี่มันช้าหน่อย เพราะมันธรรมชาติใช่ไหม โอ้ย เวลาพลัดพรากนะ ที่แรกนะจะฆ่าตัวตายเลยนะ พอผ่านไป ๒ ปี ๓ ปี ภูเขาคนใหม่ ภูเขาคนใหม่ แล้วนี่ก็เหมือนกัน แล้วมันสบายๆ ก็สบายๆ สิ เดี่ยวมึงจะหาคนใหม่แล้ว ก็ว่ามันไม่ได้แก้ไขก็หาคนใหม่ไง แล้วมันปฏิบัติอะไรกัน

ธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้น แต่คนเข้าใจกันไปเองนะ ว่าสบายๆ เขาจะยันตรงนี้ไง ยันว่ามันสบาย แล้วปฏิบัติแล้วได้ผล เราบอกว่ามันสบายแต่ไม่ได้ผล ผลที่เป็นอยู่นี้ เพราะเราเป็นมนุษย์ มนุษย์เกิดมามีกายกับใจ ในเมื่อใจของเราอยู่ในร่างกาย ธรรมชาติของใจมันเป็นอย่างนั้น แล้วพระพุทธเจ้า เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เอาหัวใจมาตีแผ่ ว่าพลังงานในหัวใจมันประกอบไปด้วยสิ่งใด มีอะไรครอบงำมันอยู่ แล้ววิธีการฝ่ายตรงข้ามที่จะแก้ไข คืออริยมรรค อริยภูมิ สิ่งนี้ทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์

แต่คนเราคิดว่าศรัทธา มีความเชื่ออย่างนี้แล้ว ก็อาศัยสิ่งนี้อาศัยธรรม พระพุทธเจ้า อาศัยคำพูด แต่จิตมันเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว ก็สร้างภาพว่าเป็นอย่างนั้นก็เท่านั้นแหละ เราถึงว่าคำว่าไม่ได้อะไรของเรา คือว่าไม่ได้อะไร แต่เพราะมันมีธรรมไว้เคลม ไว้อ้าง แต่ความจริงตัวเองไม่มี แต่ถ้าตัวเองมีนะ มันจะชี้เข้าถึงหลัก ถึงจุดเลย เราถึง

ยืนยันคำว่าผิดหมด แล้วในเว็บไซต์บอกว่า เขาอ้างมีคนเอามาอ้าง พระสงฆ์ว่าสอนผิด พระสงฆ์ว่าสอนผิด ไอ้พวกนั้นมันบอกว่า อย่าเอามาอ้างสิ อย่าเอาพระสงฆ์มาอ้าง แล้วมันบอกว่าจริงหรือที่พระสงฆ์สอนถูก จริงหรือเถียงกันใหญ่เลย

เราก็ไม่รู้ จริงไม่จริงมีงี้มาหาคุณนี่สิ มาหาที่พูดกันไม่รู้เรื่อง เราจะพูดแค่ไหนก็แล้วแต่นะ เหมือนผู้ใหญ่คุยกับเด็ก เราพูดกับพระที่เขาคุยกับเรา เขาจะพยายามให้เราอธิบายให้เขาเข้าใจให้ได้ เราบอกนกกกับปลา มันคุยกันไม่รู้เรื่องหรือหрок คือคนจิตหนึ่งพูดถึงความหมายอีกความหมายหนึ่ง ไอ้คนที่ฟังมันตีความหมายไปอีกอย่างหนึ่ง ปุณฺณคิดอย่างนั้น นกกกับปลาคุยกันไม่รู้เรื่อง แต่ถ้าปลากับปลาคูกันรู้เรื่อง นกกกับนก คุยกันรู้เรื่อง

จิตของผู้ปฏิบัติเหมือนกัน พูดกันรู้เรื่อง จิตของผู้ปฏิบัติเหมือนกัน โสดาบันรู้กับโสดาบัน สกิทากับสกิทารู้กัน อนาคากับอนาคารู้กัน พระอรหันต์รู้กัน พระอรหันต์รู้ทุกอย่างเลย เพราะพระอรหันต์อยู่สูงกว่ารู้หมดเลย ถ้าปลากับปลาคูกันรู้เรื่องนกกกับนก คุยกันรู้เรื่อง แต่ให้ นกกกับปลาคูกันนะ มาหาเรา ก็เหมือนนกกกับปลาที่แหละ ไม่รู้เราผิดหรือมันผิด ไม่รู้ว่าคนพูดผิดหรือคนฟังผิด ก็ต้องเถียงกันวันยังค่ำ มาเถียงกัน แต่คนมีจุดยืนจะเถียงได้ดีกว่า ไม่เอียงผิดก็เข้าผิด เราเป็นสุภาพบุรุษนะ ไม่เอียงผิดก็เข้าผิดไม่ยืนยันว่าตัวเองถูกนะ เอาเหตุผลมาหักล้างกัน มันต้องคัดง้างกันด้วยเหตุผล ไม่ใช่เอาสีข้างเข้าสู้สีข้างเข้าสู้ไม่เอา ไม่ใช่ธัมมสากัจฉา

ถาม :: หนึ่ง นึกพุทโธในใจ บางทีมันไม่ชัดเจน เราจะใช้ปากว่าได้ด้วยไหมครับ

หลวงพ่อ :: ได้ พุทโธ พุทโธ ใช้ปากเลย พุทโธๆๆ ถ้าพุทโธพอจิตมันอยู่แล้ว เราไปเที่ยวป่าช้า ไปดูซากศพ เอาตา ดู กลับตาเห็นภาพนั้นไหม ตา ดู มันเห็นภาพได้ครองจักขุ พอจิตมันเห็น เห็นโดยจิต มันเห็นจากข้างใน เวลาไปเที่ยวป่าช้า ในเว็บไซต์เขาพูดอย่างนี้ เราบอกว่าเราพิจารณากายพิจารณากาย มันบอกว่า ปอเต็กตึ๊งมันก็ไปยกกายทุกวันเลย ปอเต็กตึ๊งไม่เป็นพระอรหันต์ในเว็บไซต์นะ

กูก็บอก เฮ้ ก็ปอเต็กตึ๊ง มันเอามือยก ไอ้ของเรา มันเอาจิตยก มันคนละเรื่องเลย ถ้ากูเถียงนะ ไอ้ปอเต็กตึ๊งนี่ มีตายแน่ๆ เลย ก็เรายกอยู่ทุกวันเห็นไหม หมอผ่าตัดทุกวันไม่เห็นกายหรือ เพราะหมอผ่าตัด เขาผ่าตัดด้วยวิชาชีพของเขา วิชาชีพเกิดจากโลก เกิด

จากจิตของเรา เราเห็นอสุภะ เห็นๆ จากจิตใจใหม่ จิตที่มันเป็นโลก จิตจากวิชาการ เห็นใหม่ ดูความคิดเกิดจากจิตมันออกมาจากโลก โลกคือโลกทัศน์ โลกคือหัวใจ โลกคือภาพ

แต่พอจิตมันสงบมันยุบโลกนี้ออกหมด มันเป็นสากล จิตว่าง ฤๅษีชีไพรทำสมาธิ ลัทธิศาสนาต่างๆ ทำความสงบทำสมาธิ อันนี้คือสากล นี่สากลแล้ว มันเป็นมิจาหรือ สัมมา อยู่ที่มีจิรา สัมมา สัมมาหมายถึงพระพุทธเจ้าไง ศีล สมาธิ ปัญญา มันมีศีล ศีลมันควบคุมอยู่ พอจิตมันสงบมันมีพลัง มีพลังนี้มันไม่ระรานใคร แต่ถ้ามันไม่มีศีลใจใหม่ พอจิตมันสงบ จิตมีพลัง มีพลังทำไสยศาสตร์ ทำคุณไสย มีอำนาจเหนือคนอื่นทำลายคนอื่น เห็นใหม่ พวกที่มีจิต เห็นใหม่ พวกที่มีฤทธิ์มีเดช เห็นใหม่มันทำลายเขา

นี่ไปถึงว่าจิตที่เป็นสัมมาทิฐิ สมาธิเป็นสัมมาสมาธิ มันถึงจะเข้าอริยมรรค สมาธิเป็นมิจาสมาธิ มิจาสมาธิ คือ เริ่มต้นมาคิด ไม่มีสติ ไม่มีศีลควบคุม พอเกิดพลังขึ้นมา ก็เป็นพลังลบเห็นใหม่ ถ้าเกิดพลังบวก นี่ไงถ้าจิตมันสงบขึ้นมา จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมา ป่อเต็กตึ้งมันยกขึ้นมา มันเห็นกายทุกวัน ทำไมมันไม่เป็นพระอรหันต์เขา วนะ คิดแบบวิทยาศาสตร์ไง ที่ว่าเห็นกาย นี่ก็เหมือนกัน กำหนดพุทโธ พุทโธ ด้วยปาก ด้วยปากคือว่าด้วยร่างกาย ปากขยับเห็นใหม่ พอมันละเอียดเข้ามา มันก็ไม่อยากทำอะไร มันก็ละเอียดเข้าไป จิตมันก็นึกพุทโธๆ ของมันเอง

แล้วถ้าพุทโธ พุทโธ จนพุทโธไม่ได้เห็นใหม่ คำว่าพุทโธ นึกด้วยจิต นี่อาการของจิตนึก คือ ความคิด พอมันเข้าถึงตัวจิตมันนึกไม่ได้เลย มันเป็นตัวมันเองเลย เหมือนกับพลังงาน มันฟรีในตัวมันเอง เหมือนเกียร์ว่าง เครื่องหมุนฟรีเลย ไม่ทดเข้าเกียร์ ไม่ทดเข้า ล้อ ว่าง พุทโธ ใดๆ จนพุทโธไม่ได้ มันหมุนนะ เอ้อะๆๆ หลวงตาบอกนึกพุทโธไม่ออก เอ้อะ เอ้อะ นึกไม่ออกเลย นึกไม่ออกก็อยู่กับพุทโธสิ แล้วมันบอก ยกกาย ะ ยกกายก็คน มันหาภินกียกกาย ยกกายมันยังช้อน ป่อเต็กตึ้งมันยังเอาศพไปขายนะ ป่อเต็กตึ้งมันยังแย่งชิงศพกัน

ถ้ามันจะเถียงแบบวิทยาศาสตร์ไง ก็เห็นกาย ดูกาย ดูกายนะ พระที่เวลาไปดูกาย ไปดูซากศพ เขาห้ามนะ ห้ามไปดูซากศพตายใหม่ๆ ไปดูแล้วมันเกิดกามราคะ ยังห้ามไปดูซากศพใหม่ๆ ด้วย ไม่ใช่ว่า ป่อเต็กตึ้งมันแย่งศพ ขนาดไปดูศพ ยังต้องไปดูศพเน่าๆ มา

ก่อน ฝึกให้มันเป็นคนเห็นใหม่ ดูศพเน่าๆ ดูศพเขียวๆ ก่อน จนมันเห็นแล้วค่อยมาดูศพ
ดีขึ้น ดีขึ้น ไปดูศพ ไม่ใช่ไปดูศพ

โอ้ เขาไม่ปฏิบัติ เขาไม่รู้เรื่อง เวลาเถียง วิทยาศาสตร์ไง เรียบอกเลยนะ ป่อกี้ตั้ง
มันก็แย่งศพกัน เขาว่าพิจารณากายไม่สำคัญไฉน ถ้าสำคัญ ป่อกี้ตั้งเป็นพระอรหันต์
หมดแล้ว กูก็พูดอยู่ ถ้าเห็นกายนะ หมอเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว หมอมันผ่าตัดทุกวัน
หมอเห็นกายใหม่ หมอเห็นแต่ตังค์ แต่ถ้าจิตมันสงบ มันถึงจะเห็นกาย เห็นกายเห็นยังงี้
เห็นกายเห็นยังงี้ ทำไมถึงเห็น เราเพิ่งจะเทศน์ไปนะ การพิจารณากายนะ พูดถึงพุทโธ
งี้เหมือนกัน

ถาม : ๒. เมื่อภาวนาอยู่รู้สึกเห็นภาพต่างๆ ปรากฏขึ้นในมโนทวารติดต่อกันไป
ไม่ขาดสาย เราจะทำอย่างไร

หลวงพ่ : ปรากฏภาพต่างๆ ที่มโนทวาร นึกพุทโธให้ชัด นึกพุทโธให้ชัด จิตรู้ จิต
ออกรู้ จิตรับรู้ ถ้าจิตสงบขึ้นมา จิตมันเริ่มขณิกสมาธิ มันสงบชั่วคราว พอลึกเข้าไป มัน
อุปจาระ อุปจาระมันจะออกรู้ ถ้าออกรู้ เรากำหนดพุทโธไว้ พุทโธไว้ เมื่อวานเห็นใหม่
บอกว่า จิตออกรู้ไปหมดเลย ออกรู้แบบแม่ชีแก้ว ถ้าวันไหนไม่ได้ออกรู้ นะ หว่าไม่ได้
ภาวนา ถ้าออกไปรู้ พอไปรู้สิ่งใด ป๊อบ โอ้โฮเรารู้รู้นี้เก่ง

นี่ไง ถ้ามันเป็นกิเลสมันเป็นอย่างนี้ เรารู้อะไร แล้วนี่พอมานึกปฏิบัตินะ ที่มันคิดเป็น
โลก คือกลัว กลัวตัวเองไง กลัวตัวเองจะไม่รู้อะไร พอกลัวตัวเองแล้วไม่ยอมทิ้งโลก ไม่
ยอมทิ้งโลกมันก็ไม่เข้าหาธรรม ถ้าต้องทิ้งโลก โลกต้องทิ้งไปเลย แต่มีสติอยู่ มันเป็น
ธรรม ทิ้งไปเลย แล้วมีสติไว้ เดียวมันจะเกิดโลกุตระธรรม ถ้าไม่ยอมทิ้งโลก โลภียธรรม
มันไม่กล้าทิ้ง มันไม่กล้าทิ้ง

เกิดในมโนทวารมันเห็นภาพต่างๆ นะ พุทโธไว้ พุทโธไว้ ไม่ต้องกลัว ธรรมดา
ของเรา เราต้องยืนอยู่บนฐานที่ตั้ง ยืนอยู่บนอะไร เราไม่สามารถยืนอยู่บนอากาศได้ แต่
จิตเป็นนามธรรมมันอยู่ตรงไหนก็ได้ พุทโธๆๆๆ ไว้ เดียวภาพนั้นมันจะหายไปเอง ไม่
ต้องตามภาพนั้นไป ถ้าตามภาพนั้นไปก็ ส่งออกแล้ว เพราะจิตเห็นภาพ จิตเห็นภาพ ตัว
จิตใช้ใหม่เหมือนตัวจิต มันเห็นภาพพอจิตมันส่งออก พอส่งออก พลังงานมันออกจากจิต

นี่ไปแล้ว นี่ไง มันเคลื่อนออกไปแล้วไง กลับมาที่พุทโธๆ กลับมาที่ตัวจิต ภาพนั้นหายเอง

เราลืมตาเราเห็นภาพหมดเลย หลับตาสิ นี่ตามันหลับได้ เปิดได้ มันเปลือกตาใช้ไหม แต่จิตมันไม่ได้ จิตมันต้องใช้สติ ถ้าสติไม่ทัน ไม่มีสิ่งใดรู้ทันมัน มันไม่หัดสั้นกลับมา พลังงานมันออกไป ต้องตั้งสติ พุทโธๆๆๆ ถ้ามันเห็นยังงี้ มันเห็นขนาดไหน ตั้งสติไว้ ตั้งสติไว้ ตั้งสติไว้สิ่งที่เห็น สิ่งที่เห็นเรารู้นะ รู้นมันจิตมันปล่อยเอง สิ่งที่เห็นมันเหมือนกับ เกี่ยวกับความคิด ความคิดกับจิตมันใส่เกี่ยว เพราะจิตเห็น จิตเห็นภาพเห็นไหม มโนทวารมันเห็น มันเกี่ยวมันไม่ว่า

ถ้ามันปลดมันว่างปั๊บ ภาพหายหมด จิตมันเป็นธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมัน มันจะหมุนฟรีของมันเลย มันเป็นอย่างนี้จริงๆ แต่เพราะเราทำยังไม่ได้จริง เราก็เลยสงสัย เอ หลวงพ่อ พุคฺจฺจริงหรือเปล่าวะ เอ หลวงพ่อพูดอยู่คนเดียว โห ใส่อารมณ์ด้วย เอ๊ ูกคงไม่ เดี่ยวกูโดนฆ่าตายแน่ๆ เลย มันเป็นอย่างนี้จริงๆ แต่เราทำกันไม่ถึง ทำกันไม่ได้ แล้วพอทำไปนะ โอหลวงพ่อโกหก หลวงพ่อโกหก ทุกข์ฉิบหายทำไปยังไม่ได้สักที หลวงพ่อโกหก

เห็นไหมพยายามยื่นให้ยังงี้ เขาก็รับไม่ได้ พยายามส่งยังงี้ เขาก็รับไม่ได้ เขาไม่รับไม่ได้เพราะเขาไม่มีวุฒิภาวะ เขาไม่มีสติ ไม่มีความยับยั้งเพียงพอ นี่ไงเนี่ยบารมีของจิต ใจ ที่ว่าทุกคนทำแล้วจะได้ จะได้ เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เขาต้องมีสถานะ มีกำลังของเขาพอ ใจดวงหนึ่งส่งไปใจดวงหนึ่ง ใจดวงหนึ่งมีสถานะที่จะรับได้ แล้วถ้ารับได้นะ โอโฮ กราบแล้วกราบอีก กราบแล้วกราบอีก ซึ่ง ซึ่งน่าดูเลย

หลวงตาเวลากราบพระ เมื่อก่อนเห็นไหมเวลาไปไหน กราบพระ อุ๊ย กราบจากหัวใจ เพราะท่านพูดบ่อย พระพุทธรู้ได้ยังงี้ พระพุทธรู้ได้ยังงี้ เพราะเราเข้าไปรู้ มันมหัศจรรย์มาก มหัศจรรย์แค่ไหนนะ ห่างพระพุทธรู้เจ้าเกือบสองพันกว่าปี พระพุทธรู้มาแล้วสองพันกว่าปี นี่ไง มันมหัศจรรย์นะ รู้ได้ยังงี้ รู้ได้ยังงั้นะ เวลาเราทำนี่ จากใจสู่ใจดวงหนึ่ง เราต้องเข้มแข็ง เข้มแข็ง เหนื่อยไหม

งานบริหารนะ ให้เป็นนายกปีสองปี ผมงาเลย ใ้ฉันบริหารจิต ดูแลจิต เหนื่อย น่าดู เหนื่อยมาก การภาวนานี้เหนื่อย เวลาเดินจงกรมออกจากจงกรม หอบเลยนะ หอบ

เลย มันจิตมันหมุน แต่ใครไม่รู้มันกว่าเดินไป เดินมาสบาย คนที่จิตมันยังไม่ทำงาน ไม่รู้ หรอก เวลาเดินจงกรม เวลาจิตมันหมุนนะ เวลาปัญญามันหมุนนะ ปัญญาสติมันตามเข้าไปนะ เหนื่อยมากนะ ตั้งสติให้ดี แล้วสู้กับมัน ถ้าเพลอปั๊บ หายเลย ต้องสู้ใหม่ สู้ใหม่ ตลอดเวลา นี่การปฏิบัติ

การปฏิบัติมันลงทุนลงแรงกันมาขนาดนี้ แล้วบอกเฉยๆ เฉยๆ แล้วได้นี้ จะพูด ยังไงก็ไม่เชื่อ พูดยังงี้ก็ไม่เชื่อ แล้วเป็นไปไม่ได้ มันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เหมือนเรา ไม่ได้ลงทุนลงแรงอะไรเลย แล้วจะได้ลาภมา เป็นลาภที่ไม่ควรได้ด้วย แต่ถ้าเราทำของเราเองนะ มันเป็นลาภของเรา ลาภจากการประพฤติปฏิบัติของเรา เราทำจริงของเรา

ฉะนั้นยืนยันตลอดเวลาว่า แม้แต่จะเป็นท่อน เป็นส่วนที่ว่าผิดก็คือผิด พระสงฆนะ พูดเฉพาะส่วน เอาศีลมาเทียบกันแล้ว เอาศีลของเรานะ ไปเทียบเลย ว่าเราพูดเฉพาะส่วน เอ้า พูดเฉพาะส่วน ก็เพราะเขาถามเฉพาะส่วน เขาถามเฉพาะเหตุการณ์นั้น แล้วเราไม่อธิบาย นี่ถ้าเราอธิบาย ถ้าเราเปิดเว็บไซต์แล้วเราอธิบายลงเว็บไซต์ไปเลย ก็ว่ามันมีหลักฐานมีเหตุการณ์ แล้วเวลาถ้ามีอยู่แล้ว เวลามันก็เหมือนกับสิ่งที่มีอยู่ใช่ไหม เวลาเขาเหมือนกัน แสดงว่าเขาก็ต้องเอาของเราไป ต่อไปๆ มาเถอะ ถ้าเว็บไซต์ของเราเปิดแล้วนะ เพราะเรา โทษนะ ไม่ต้องการทะเลาะเบาะแว้งกับใคร

ธมฺมสากจุณา เอตมฺมํคลมฺมุตฺตมํ การสนทนาธรรมเพื่อประโยชน์ มันเป็นมงคล อย่างยิ่งจะนั้นเราจะทำของเรา เพราะมันเป็นหน้าที่ หมายถึงว่าเราจะเป็นข้อมูลข่าวสาร แสดงออกไปเท่านั้นเอง แล้วใครจะมาดูจะมาเข้าใจ เรื่องของเขา แล้วใครจะไปอ้างอิง นั้น เขาไปอ้างอิง เราไม่เกี่ยว แต่เราไม่ไปยุ่งกับใคร ถ้าไปยุ่งกับใครนะ ดึงเราให้ลงต่ำไปเฉยๆ แล้วดึงลงต่ำไปแล้ว เราดูในเว็บไซต์ เราดูแล้ว มันไม่มีประเด็นใดเลย มันไปเป็นประเด็น ทิฏฐิमानะ มันไม่ใช่ประเด็นความสงสัย คำถาม ถ้าเป็นคำถามมาเราจะตอบ แต่ถ้าเป็นความเห็นมานะ เอ้า ความเห็นมึง กูไปเกี่ยวอะไรกับมึง แต่ถ้าเป็นปัญหามานะ เราจัดการ เอวัง